

ἐγγεῖρημα, ὑποσχεθέντες αὐτῷ ἄνδρας καὶ χρήματα. Μεθ' ὃ ἀπήντησεν εἰς τὸν καρδινάλιον, ὅτι ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναλάβῃ τὸν ἀγῶνα, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς ἀγίας ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας.

Πρὸς κατὰκτησιν τῆς Νεαπόλεως, οὐχ ἦσαν τῆς φυσικῆς του πλεονεξίας, ὡθουν αὐτὸν καὶ αἱ θερμότητες συστάσεις τῆς συζύγου του Βεατρίκης, ἥτις, ὅπως συλλέξῃ χρήματα, ἐνεχειρίασεν ἅπαντα αὐτῆς τὰ κοσμήματα, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν μεγίστην θυσίαν, εἰς ἣν δύναται νὰ ὑποβληθῇ γυνὴ ἐν τῷ κόσμῳ.

Κατὰ τοὺς χρονογράφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ Βεατρίκη ἐπεθύμει τὴν κατὰκτησιν ταύτην, διότι, εὐρεθείσα πρὸ μι κροῦ ἐν Παρίσις μετὰ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀδελφῶν, ὅπως συνορτάσων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἀνδραδέλφου τῆς τὰ Χριστοῦγεννα, ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν Θεοφανείων — ἦν οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας ἐτέλουν συνήθως ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀγίου Διονυσίου — ὥρισαν τὴν θέσιν τῆς κατὰ μίαν βαθμίδα χαμηλότερον τῶν ἀδελφῶν τῆς, διότι ἐκεῖναι μὲν ἦσαν βασιλισσαι, καὶ αὕτη δὲ ἔφερε βασιλικὸν στέμμα.

Ἡ φιλόδοξος αὕτη γυνὴ πᾶν μέσον μετεχειρίσθη — πολλάκις δὲ καὶ τεχνάσματα, μὴ δυνάμενα νὰ ἱστορηθῶσιν — ὅπως ἐλκύσῃ πρὸς τὸ κόμμα τῆς τὸ ἄνθος τῶν Γάλλων ἱπποτῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δύο ἰσχυρότατα ἐλατήρια ἦσαν τὰ δυνάμενα νὰ ὠθήσωσι τινα πρὸς ἐκστρατείας: ἡ εὐγένεια τῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι, προσκαλούμενοι νὰ ἐπιχειρήσωσι πόλεμον τινα χάριν δεσποίνης, δὲν ἠδύνατο ἀνεῖν ἀτιμίας ν' ἀρνηθῶσι, καὶ ἡ θρησκεία.

Ἀμφότερα τὰ ἐλατήρια ταῦτα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν: τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τῆς Βεατρίκης: τὸ δὲ δεύτερον ὑπὸ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Πάπα, οἵτινες διέτρεχον τὴν Γαλλίαν, κηρύσσοντες σταυροφορίαν κατὰ τοῦ Μαμφρέδου, ὑπισχνόμενοι ἀφῇσιν ἁμαρτιῶν καὶ πάνθ' ὅσα ὑπέσχοντο συνήθως εἰς τοὺς μεταβαίνοντας νὰ πολεμήσωσι κατὰ τῶν Μωαμεθανῶν ἐν Παλαιστίνῃ.

Τοῖς δὲ περὶ οὐδενὸς ποιουμένοις καὶ τὰς κολακείας τῆς γυναικὸς καὶ τὰς ἀφῆσεις τῆς ἐκκλησίας (καὶ οὗτοι, κατὰ τὸ χρονικόν, ἦσαν οἱ περισσότεροι), μεγάλοι μισθοὶ ἴσχυον νὰ προσελκύσωσιν ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Καρόλου.

Ἄν δὲ εἰς ταῦτα προστεθῇ καὶ ἡ φυσικὴ πρὸς τὰς καινοτομίας κλίσις τῶν Γάλλων, οἱ ἀναγκῶνται ἡμῶν δὲν θὰ θαυμάσωσι μανθάνοντες ὅτι ὁ στρατὸς τοῦ Καρόλου ἀνῆρχετο εἰς 60,000 ἱππεῖς, τοξότας καὶ παντοειδεῖς πεζοὺς.

Ὁ θάνατος Οὐρβανοῦ τοῦ Δ' καὶ ἡ εἰς τὴν παπικὴν ἑδρὰν ἀναρρήσις Κλήμεντος τοῦ Δ' δὲν διέκοψαν τὰς διχπραγματεύσεις: ἀπεναντίας ἐπέσπευσαν αὐτάς, διότι ὁ νέος ποντίφηξ ἦτο ὑποτελής τοῦ Καρόλου καὶ θερμότερος ὑποστηρικτῆς τοῦ κόμματός του. Οὗτος εἶχε σύζυγον καὶ τέκνα, ἀπῆλαυε δὲ φήμης σοφοῦ νομοδασκάλου. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύ-

γου του, ἐγένετο κληρικός καὶ βαθμηδὸν ἐπίσκοπος τοῦ Ποα, καρδινάλιος τῆς Ναρβῶνος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Πάπα ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐπὶ τέλους Πάπας. Ἀπέστειλε δὲ κατεσκευασμένως εἰς Προβηγγίαν τὸν Βερθολομαῖον Πινιατέλλον, ἀρχιεπίσκοπον τῆς Κοσεντίας, ὑποτελῆ καὶ ἐχθρὸν τοῦ Μαμφρέδου, ὅπως, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Σίμωνος, καρδινάλιου τῆς ἀγίας Καικιλίας, παρωτρύνωσι τὸν Κάρολον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰς Ἰταλίαν καθόδόν του.

Ὁ Μαμφρέδης, μαθὼν τὰς στρατιωτικὰς ταύτας παρασκευάς, δὲν ἀπεδείλιασεν: ἀλλ' ὡς ἀνὴρ γενναῖος καὶ μεγαθύμος παρεσκευάσθη καταλλήλως πρὸς ἀμυναν.

Καὶ κατὰ γῆν μὲν μεγίστην κατέβαλε φροντίδα, ὅπως φρουρήσῃ καλῶς τὰς διόδους, ἐνισχύσας τὸ Κεπερᾶνον καὶ τὸν ἅγιον Γερμανόν, καὶ θεὸς ἐκλεκτὴν φρουρὰν ἐν Βενεβέντῳ: κατὰ θάλασσαν δὲ ὁ στόλος αὐτοῦ, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ τῶν Πισατῶν καὶ τοῦ τῶν Γενουηνοῦν, ἐξησφάλιζον αὐτόν.

Οὐχὶ αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἐνὸς ἀπλοῦ κόμητος, ἀλλ' αὐταὶ αἱ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας ἐφαίνοντο αὐτῷ ἀνεπαρκεῖς, ὅπως τὸν βλάψωσι. Καὶ ὅμως — τόσων ἀπατηλαὶ εἶναι αἱ ἀνθρώπιναι σκέψεις — καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν κατετροπώθη μετὰ θαυμασίας εὐχερείας, ὡς παρακατιόντες θὰ διηγηθῶμεν.

Ὁ Κάρολος, φρονῶν ὅτι ἡ ἐν Ἰταλίᾳ παρουσία του θὰ εἶχε μεγίστην βαρύτητα καὶ ὅτι ἡ τύχη δὲν παρουσιάζει δις τὴν εὐκαιρίαν, μεθ' ὅλας τὰς συμβουλὰς πολλῶν, οἵτινες προσεπάθουν νὰ τὸν ἀποτρέψωσιν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιβίβασθῇ ἐπὶ τῶν πλοίων του καὶ ν' ἀπέλθῃ ὅσον ἠδύνατο ταχύτερον εἰς Ρώμην.

Ἐγίνωσκε καλῶς, ὅτι τὰ πλοῖα τοῦ Μαμφρέδου παρέπλεον ἅπασαν τὴν ρωμαϊκὴν ἐκτὴν, καὶ ὅτι ὑπερεῖχον κατὰ τὸ ἐν τέταρτον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰδικῶν του, — καὶ ὅμως, διορίσας τοποτηρητὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κατὰ γῆν στρατῷ τὸν Γουίδον τοῦ Μομφόρτ, καὶ συστήσας αὐτῷ τὴν κόμησάν Βεατρίκην, πεποιθῶς ἐπὶ τὸ λόγιον, ὅπερ συνειθίζε ν' ἀναφέρει συχνάκις: τὰ καλὰ μέτρα καταβάλλουσι τὴν κακὴν τύχην, ἐπεβίβασθη καὶ διέταξε τὸν στόλον νὰ ἐκπλεύσῃ, στρέφων τὴν πρῶταν πρὸς τὴν τόσον ποθεινὴν Ἰταλίαν.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΡΒΑΝΘ

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

Διήγημα

[Συνέχεια]

— Ἐτελείωσας, δὸν Ἀντώνιε; δὲν ἔχεις ἄλλο νὰ προσθέσῃς; ἡρώτησεν ὁ δὸν Ζουάν.

— Νομίζεις ὅτι δὲν σοὶ εἶπα ἄρκετά,

ἀφοῦ σὲ βεβαιῶ ὅτι ἔχω κλεισμένην εἰς τὸ δωμάτιόν μου τὴν θαυμασιωτέραν καλλονήν, τὴν ὁποίαν εἶδον ποτὲ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου;

— Τὸ ἐπεισόδιον εἶνε παράδοξον, τῇ ἀληθείᾳ, ὑπέλαβεν ὁ δὸν Ζουάν, ἀλλ' ἀκουσον καὶ τὸ ἰδικόν μου.

Καὶ παράυτα διηγήθη τῷ φίλῳ του πάντα ὅσα τῷ συνέβησαν: ὅτι εὗρε τὸ νεογνόν, ὅπερ εὕρισκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ των, εἰς τὰς χεῖρας τῆς θαλαμηπόλου καὶ ὅτι παρήγγειλε νὰ τῷ ἀντικαταστήσῃ τὰ πλούσια σπάργανα, δι' ὧν περιεβάλλετο, διὰ πενιχρότερων, καὶ νὰ φέρωσιν αὐτὸ παρὰ μαίᾳ ἵνα εὐρεθῇ μέσον πρὸς ἀνατροφὴν του.

— Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὴν συμπλοκὴν περὶ τῆς ὁποίας σοὶ ὠμίλησεν ἐκείνη, προσέθεσεν, ἔχει ἤδη λήξῃ καὶ ἡ εἰρήνη ἀπεκατέστη: ἔλαβον μέρος εἰς αὐτήν, καί, ὡς συνεπέρανα, ὅλοι ὅσοι παρευρίσκοντο εἰς αὐτὴν ἦσαν ἄνδρες ὑψηλῆς περιωπῆς.

Οἱ δύο φίλοι μεγάλως ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τῇ συμπτώσει ταύτῃ τῶν συμβάντων, καὶ ἐν μεγίστῃ σπουδῇ ἐπανήλθον ἐν τῇ οἰκίᾳ των, ἵνα ἰδῶσι μήπως εἶχεν ἀνάγκη τινὸς ἢ κατὰκλειστος φυγᾶς.

Καθ' ὁδόν, ὁ δὸν Ἀντώνιος λέγει τῷ δὸν Ζουάν ὅτι ὑπεσχέθη τῇ κυρίᾳ ταύτῃ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς οὐδένα νὰ τὴν ἰδῇ, καὶ ὅτι αὐτὸς μόνος θὰ εἰσῆρχετο ἐν τῷ δωματίῳ, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐπέτρεπε νὰ εἰσέλθῃ καὶ ἕτερος.

— Ἀδιόφορον, ἀπήντησεν ὁ δὸν Ζουάν, θὰ εὗρω μέσον νὰ τὴν ἰδῶ, διότι ἡ περιέργειά μου ἐξηγέρθη ἐξ ὅσων μοὶ εἶπες περὶ αὐτῆς.

Ἐν τούτοις ἔφθασαν, καὶ εἰς τὴν λάμψιν φωτός, ὅπερ ἔφερον ὑπηρετῆς τις ἐκ τῶν τριῶν οὓς εἶχον, ὁ δὸν Ἀντώνιος ἔρριψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πύλου, ὃν ἔφερον ὁ δὸν Ζουάν, καὶ εἶδεν ὅτι ἡ κτινοβόλει ἐξ ἀδαμάντων καὶ χρυσοῦ: ὁ δὸν Ζουάν ἀπεκαλύφθη καὶ παρετήρησεν ὅτι ἡ λάμψις ἐκείνη προήρχετο ἐκ τῶν πολλῶν ἀδαμάντων, οἵτινες, συμπεπλεγμένοι μετὰ χρυσοῦ, ἐσχημάτιζον εὐρεῖαν καὶ πλουσίαν πεπλεγμένην σειρὰν γύρωθεν αὐτοῦ.

Ἐξήτασαν ἡμφότεροι τοὺς ἀδαμάντας πάντας καὶ τὸν χρυσόν καὶ ὑπελόγησαν ὅτι ἐὰν ἦσαν ἀληθῆ, ὡς ἐφαίνοντο, ὁ πῖλος θὰ ἦτο ἀξίας δώδεκα δουκάτων. Ἐπείσθησαν τότε ὅτι οἱ διαμαχόμενοι ἦσαν ἀνθρώποι πλούσιοι, καὶ κυρίως ὁ ἀμυνόμενος, ὃν ὑπερήσπισεν ὁ δὸν Ζουάν, καὶ οὕτως ἀνεμνήσθη ὅτι εἶπεν αὐτῷ:

— Διατηρήσατε αὐτὸν τὸν πῖλον, εἶνε γνωστός.

Ἀπεμάκρυναν τοὺς ὑπηρετάς, καὶ ὁ δὸν Ἀντώνιος, ἀνοίξας τὸ δωμάτιόν του, εὗρε τὴν γυναῖκα καθήμενη ἐπὶ τῆς κλίνης, στηριζομένη ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς καὶ κλαίουσας.

Ὁ δὸν Ζουάν, ἐπιθυμῶν θερμῶς νὰ τὴν ἰδῇ, ἐπλησίασεν εἰς τὴν θύραν καὶ ἐπρότεινε τὴν κεφαλὴν ἐντός.

Ἀμέσως ἡ λάμψις τοῦ πύλου προσεῖλκυσε τὸ βλέμμα τῆς, ἐγείρασα δὲ τὴν κεφαλὴν ἐφώνησεν:

— Εἰσέλθετε, κύριε δούξ, εἰσέλθετε· διατί με στερεῖτε τῆς εὐχαριστήσεως, τοῦ νὰ σὰς βλέπω συχνά.

— Ἀλλά, κυρία, λέγει ὁ δὸν Ἀντώνιος, ἐδῶ δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς δούξ, ὁ ὁποῖος δυσκολεύεται νὰ τὸν βλέπετε.

— Πῶς! ἀνεφώνησεν ἐκείνη, αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὴν θύραν εἶνε ὁ δούξ τῆς Φερράρης. Ὁ πολυτελὴς πῖλός του τὸ μαρτυρεῖ.

— Σὰς βεβαιῶ, κυρία· ὅτι δὲν εἶνε ὁ δούξ· ἐὰν ἐπιθυμεῖτε νὰ τὸν γνωρίσετε ἐπιτρέψατε εἰς αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ.

— Μάλιστα, ἄς εἰσέλθῃ, λέγει, βεβαιώθητε δὲ ὅτι ἂν δὲν εἶνε ὁ δούξ, ἡ δυστυχία μου θὰ αὐξήσῃ περισσότερον.

Ὁ δὸν Ζουὰν ἤκουσε τὰ πάντα· παρουσιάσθη ἐν τῷ δωματίῳ ἀποκεκαλυμμένος καὶ μὲ τὸν πῖλον εἰς τὰς χεῖρας.

Μόλις ἔστη ἐνώπιόν της, ἀνεγνώρισεν αὐτὴ ὅτι δὲν ἦτο ὁ δούξ, καὶ ἐψιθύρισε μετ' αἰδοῦς καὶ διὰ φωνῆς τεταραγμένης:

— Ἀ! ἡ δυστυχὴς! κύριε, εἰπέτε μοι ταχέως: γνωρίζετε τὸν κύριον αὐτοῦ τοῦ πῖλου; ποῦ τὸν ἀφήκατε; πῶς εὐρίσκετε εἰς τὰς χεῖράς σας; ζῇ ὁ κύριός του, ἡ μὴπως μοὶ τὸν ἀποστέλλει δι' ὑμῶν ὡς σημεῖον τοῦ θανάτου του; Ἀχ! ἀγαπητέ μου φίλε! τί συνέβη ἄρά γε; Βλέπω τὰ κοσμήματά σου καὶ ἐγὼ εὐρίσκομαι ἐδῶ μόνη, εἰς χεῖρας ἀγνωστων, καὶ ἂν δὲν ἐγνώριζον ὅτι εἶνε εὐγενεῖς Ἴσπανοὶ θὰ ἀπέθνησκον ἐκ φόβου.

— Ἦσυχάσατε, κυρία, ἀπήντησεν ὁ δὸν Ζουὰν, ὁ κύριος τοῦ πῖλου δὲν ἀπέθανε, καὶ ὑμεῖς εὐρίσκεσθε ἐν ἀσφαλείᾳ. Ἡ μόνη μας σκέψις εἶνε νὰ σὰς ὑπηρετήσωμεν, ὅσον δυνάμεθα, ἔστω καὶ δι' αὐτῆς τῆς ζωῆς μας, ἂν παραστῇ ἀνάγκη· οὐδ' ἀρμύζει εἰς ἡμᾶς νὰ διαψεύσωμεν τὴν πεποιθήσιν, τὴν ὁποίαν ἔχετε περὶ τῶν Ἰσπανῶν βεβαιώθητε ὅτι θὰ σὰς σεβασθῶμεν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ κοινωνικὴ ἡμῶν θέσις.

— Τὸ πιστεύω, κύριοι, ἀπεκρίθη ἐκείνη, ἀλλ' εἰπέτε μοι, παρακαλῶ, πῶς αὐτὸς ὁ πῖλος εὐρέθη εἰς τὰς χεῖράς σας; ποῦ εὐρίσκετε ὁ κύριός του, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ Ἀλφόνσος-δ'· Ἔστ, ὁ δούξ τῆς Φερράρης; Ὁ δὸν Ζουὰν τότε τῇ διηγήθη τίνι τρόπῳ εὐρέθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως καὶ πῶς ἐβοήθησεν εὐπατρίδην τινά, ὅστις, θὰ ἦτο, ὡς ἔλεγεν αὐτὴ, ὁ δούξ τῆς Φερράρης.

— Εἰς τὴν σύγχυσιν ἐκείνην, προσέθεσε, μοὶ ἔπεσεν ὁ πῖλός μου, εὐρον δὲ αὐτὸν καὶ ὁ εὐπατρίδης ἐκεῖνος μοὶ εἶπε νὰ τὸν διατηρήσω, διότι ἦτο γνωστός. Ἡ πόλις ἔληξε, χωρὶς νὰ πληγωθῇ οὔτε ἐγὼ οὔτε ἐκεῖνος. Κατόπιν ἔφθασαν τινές, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν θεράποντες ἢ φίλοι τοῦ δουκὸς, περὶ τοῦ ὁποῖου λέγετε, καὶ μὲ παρκαλέσε νὰ τὸν ἀφήσω καὶ ν' ἀποσυρθῶ. Μοὶ ἐξέφρασε δὲ τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὰς μεγάλας ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας τῷ προσέφερον. Ἰδοὺ, κυρία πῶς ὁ πολυτελὴς αὐτὸς πῖλος εὐρίσκετε εἰς χεῖράς μου· ὅσον ἀφορᾷ τὸν κύριόν του, ἐὰν εἶνε ὁ δούξ, ὡς λέγετε, μόλις πρὸ μίαις ὥρας τὸν ἀ-

φῆκα σῶον καὶ ὑγιή. Ἐτθε ἡ ἀληθὴς αὐτὴ διήγησις νὰ σὰς παραμυθήσῃ, ἐὰν τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑγείας τοῦ δουκὸς.

— Ὡ! εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ! κύριοι. Καὶ διὰ νὰ μάθετε, ἐπανέλαβεν αὐτὴ, πόσον ἔχω δίκαιον νὰ ἐρωτῶ περὶ αὐτοῦ, λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ ἀκούσετε τὴν θλιβεράν ἱστορίαν μου.

Καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ συνδιάλεξις αὐτῇ, ἡ θαλαμηπόλος περιήλοιπε τὸ στόμα τοῦ βρέφους διὰ μέλιτος καὶ ἡλάσσε τὰ σπάργανα. Εἶτα, ἀφοῦ ἠτοίμασεν αὐτὸ ἐντελῶς τὸ ἔλαβε καὶ ἐξῆλθεν ὅπως φέρῃ αὐτὸ εἰς μαίαν, κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ δὸν Ζουὰν.

Ἀλλ' ἐνῷ διήρχετο κρατοῦσα τὸ βρέφος πρὸ τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ εὐρίσκετο ἡ ἀγνωστος, ἥτις ἐμελλε νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν της, τὸ μικρὸν ἤρχισε νὰ κλαίῃ. Ἐκείνη, ἀκούσασα τὰς φωνὰς τοῦ βρέφους, ἠγέρθη, ἐπέστησε τὸ οὖς καὶ ἤκουσεν εὐδιακρίτως τὸν κλαυθμυρισμόν.

— Τί παιδίον εἶνε αὐτό; ἐφώνησε, θὰ εἶνε νεογνόν.

— Ναί, εἶνε ἐν μικρὸν ἀγοράκι, ἀπεκρίθη ὁ δὸν Ζουὰν, τὸ ὅποιον ἀφῆκαν πρὸ ὀλίγων ὥρῶν εἰς τὴν θύραν μας, καὶ ἡ ὑπηρετρία πηγαίνει νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὴν θηλάστριαν.

— Σὰς παρακαλῶ, ἄς μοὶ τὸ φέρῃ νὰ τὸ ἴδω, ὑπέλαβεν ἐκείνη, θὰ ἐλεήσω τοῦλάχιστον τὰ ξένα, ἀφοῦ ὁ Θεὸς δὲν θέλῃ νὰ ἐλεήσω τὰ ἰδικά μου.

Ὁ δὸν Ζουὰν ἐκάλεσε τὴν θαλαμηπόλον, ἔλαβεν ἀπ' αὐτῆς τὸ βρέφος, καὶ τὸ παρέδωκεν εἰς τὴν ζητοῦσαν αὐτό, λέγων συγχρόνως:

— Ἰδοὺ, κυρία, τὸ δῶρον, τὸ ὅποιον μᾶς προσέφερον αὐτὴν τὴν νύκτα, καὶ δὲν εἶνε τὸ πρῶτον, διότι συχνάκις εὐρίσκομεν τοιαῦτα εὐρήματα εἰς τὴν θύραν μας.

Ἐκείνη ἔλαβεν αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας της, παρετήρησε μετὰ προσοχῆς τὸ πρόσωπόν του καὶ τὰ πενιχρά, ἀλλὰ καθάρια σπάργανα, δι' ὧν περιεβάλλετο, εἶτα δέ, μὴ δυναμένη νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της, ἐξέτεινεν ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν νυκτικὸν αὐτῆς κεκρύφαλον, ἵνα καλύψῃ αὐτὸ αἰδημόνως, ἐπλησίασε τὸ στόμα τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ μαστοῦ της καὶ κλίνασα τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου του τὸ ἐγαλούχει βρέχουσα συγχρόνως διὰ τῶν δακρῶν της αὐτό.

Ἐμεινεν οὕτω, χωρὶς νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν, ἐφ' ὅσον τὸ βρέφος δὲν ἐγκατέλειπε τὸν μαστόν.

Πάντες εἰσίων.

Τὸ νεογνὸν ἐμύζα, ἀλλὰ δὲν ἐγαλουχεῖτο, διότι αἱ λεχῶ δὲν δύνανται πάντοτε νὰ θηλάσωσι. Τοῦτο παρατηρήσασα ἡ γυνὴ ἀνέλαβεν αὐτὸ καὶ ἀπέδωκε τῷ δὸν Ζουὰν λέγουσα μετὰ θλίψεως:

— Ματαίως ἠθέλησα νὰ φανῶ ἐλεήμων. . . Δόσατέ το, κύριε, νὰ βρέξωσι τὸ στόμα του δι' ὀλίγου μέλιτος καὶ μὴ ἐπιτρέψετε νὰ τὸ φέρωσι αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἀφήσατε νὰ παρέλθῃ ἡ νύξ καὶ αὐριον ἄς μοὶ τὸ φέρωσι πάλιν.

εὐρίσκω μεγάλην παρηγορίαν· νὰ τὸ βλέπω καὶ νὰ τὸ κρατῶ.

Ὁ δὸν Ζουὰν παρέδωκε πάλιν τὸ βρέφος τῇ θαλαμηπόλῳ, συστήσας αὐτῇ νὰ τὸ περιποιηθῇ μέχρι τῆς πρωίας, νὰ τὸ περιβάλλῃ πάλιν διὰ τῶν πολυτελῶν σπαργάνων, ἅτινα ἔφερε τὸ πρῶτον, καὶ νὰ μὴ ἀποκομίσῃ αὐτὸ πρὶν ἢ τὸν εἰδοποιήσῃ.

Εἰσῆλθε πάλιν ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ὅταν ἔμειναν ἐκ νέου μόνοι, ἡ ὡραία Κορνηλία εἶπε:

— Ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ ἀρχίσω τὴν θλιβεράν ἱστορίαν μου δόσατέ μοι νὰ φάγω κατὶ τι, διότι αἰσθάνομαι λιποθυμίαν καὶ δικαίως.

Ὁ δὸν Ἀντώνιος ἔσπευσε καὶ ἐκόμισε πολλὰ ἀναψυκτικά, ἐξ ὧν ἡ λιποψυχούσα ἐγεύθη. Ἐπιεν εἶτα ποτῆριον ψυχροῦ ὕδατος καὶ ἐπανεληθούσα εἰς ἑαυτήν, εἶπε:

— Καθήσατε, κύριοι, καὶ ἀκούσατε.

Ἐκεῖνοι ὑπήκουσαν. Διευθετηθεῖσα δὲ κάλλιον ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ καλυφθεῖσα διὰ τῶν ἄκρων τῆς ἐσθῆτός της, ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων της πολύτιμον πέπλον, ὃν ἔφερεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἀναδεικνύουσα ἐν τῇ ἀποκεκαλυμμένῃ ὄψει της, τὸ πρόσωπον αὐτῆς τῆς σελήνης, ἡ κάλλιον αὐτὸν τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ λαμπρότητι. Ρευστοὶ μαργαρίται ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της, οὓς ἀπέμασσε διὰ λευκοτάτου μανδηλίου, κρατοῦσα αὐτὸ διὰ χειρῶν τοιούτων, ὥστε ἦτο δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις τὴν διαφορὰν αὐτῶν ἐξ ἐκείνου· τέλος στενάξασα ἐπανελημμένως, ἀφοῦ προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ πῶς τὸ κατατεθλιμμένον στήθός της, εἶπε διὰ φωνῆς ἀσθενοῦς καὶ τρεμούσης:

— Εἰμαι, κύριοι, ἐκείνη, περὶ τῆς ὁποίας ἀναμφιβόλως θὰ ἠκούσατε πολλάκις, διότι, ὡς ἐκ τῆς καλλονῆς μου, πολὺ ὀλίγοι δὲν με γνωρίζουν. Εἰμαι ἡ Κορνηλία Βεντιβόλλη, ἀδελφὴ τοῦ Λορεντίου Βεντιβόλλη, καὶ ἴσως ἀρκοῦσι ταῦτα διὰ νὰ ἀναδείξωσι τὴν καλλονὴν μου καὶ τὴν εὐγένειαν. Νεωτάτῃ ἔμεινα ὀρφανή, ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας κατέβαλε πάσας τὰς φροντίδας του δι' ἐμέ, ὅπως μὲ περιφρουρήσῃ ἀπὸ τοῦ κόσμου, ἂν καὶ τὰ ἔντιμα αἰσθηματά μου συνετέλεσαν περισσότερον εἰς τοῦτο, ἢ αἱ ἐνδελεχεῖς αὐτοῦ μερίμναι. Μόνη λοιπόν, μεταξὺ τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ δωματίου μου, καὶ συγκοινωνοῦσα μόνον μετὰ τῶν ὑπηρετριῶν μου, ἠῤῥανον, καὶ συγχρόνως ἠῤῥανε καὶ ἡ φήμη τῆς εὐγενείας καὶ καλλονῆς, τὴν ὁποίαν διεκοινώνουν οἱ ὑπηρεταί μας καὶ οἱ ὀλίγοι οἰκεῖοι φίλοι. Συνέτεινε δὲ πολὺ πρὸς τοῦτο καὶ ἡ εἰκὼν μου, τὴν ὁποίαν ὁ ἀδελφός μου παρήγγειλε νὰ γράψῃ ὀνομαστός ζωγράφος, διὰ νὰ μὴ στερηθῇ ὁ κόσμος, ὡς ἔλεγε, τῆς εἰκόνης μου, ἐὰν τυχὸν ὁ Θεὸς μὲ ἐκάλει πλησίον του. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν θὰ ἐπετάχυνον τὴν ἀπώλειάν μου, ἐὰν ὁ δούξ τῆς Φερράρης δὲν ἐγένετο ἀνάδοχος τῶν

γάμων τῆς εξαδέλφης μου, ἔνθα με ὠδήγησεν ὁ ἀδελφός μου, ὅπως τιμήσῃ τὴν συγγενὴ μου.

• Ἐκεῖ με εἶδον· ἐκεῖ κατέκτησα καρδίας καὶ διήγειρα πόθους· ἐκεῖ ἐγνώρισα ὅποιαν εὐχαρίστησιν παρέχουσιν οἱ ἔπαινοι, ἀπευθυνόμενοι ἔστω καὶ ἀπὸ ψευδεῖς γλώσσας· ἐκεῖ τέλος εἶδον τὸν δοῦκα καὶ με εἶδε, καὶ τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ αἰτία νὰ εὐρίσκωμαι σήμερον εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν.

• Ἀποφύγω, κύριοι, νὰ σὰς διηγηθῶ τοὺς δόλους, τὰ τεχνάσματα, τὰ παντοειδῆ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ὁ δοῦξ καὶ ἐγὼ κατωρθώσαμεν. ἐν διαστήματι δύο ἐτῶν, νὰ ἱκανοποιήσωμεν τοὺς πόθους, οἱ ὅποιοι ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ γάμου ἐκείνου. Οὐτε περιορισμοί, οὐτε φύλακες, οὐτε συμβουλαί, οὐτε ἀνθρωπινὴ ἐνέργεια ἤρκεσαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἑνωσίν μας, ἡ ὁποία ἐπετεύχθη διὰ τοῦ λόγου του ὅτι θὰ γίνῃ σύζυγός μου· διότι ἄνευ τῆς ὑποσχέσεως αὐτῆς, οὐδέποτε θὰ ἐνέδιδον.

• Πολλὰκις τῷ εἶπον νὰ ζητήσῃ δημοσίᾳ τὴν χεῖρά μου παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὁ ὁποῖος ἀδύνατον νὰ τῷ τὴν ἡρνεῖτο, θὰ ἐδικαιολογεῖτο δὲ ἀπέναντι τῆς κοινωνίας διὰ τὸν γάμον τοῦτον, διότι ἡ εὐγένεια τῆς οἰκογενείας Βεντιβόλλη κατ' οὐδὲν ὑπελείπετο τῆς οἰκογενείας τῆς Ἑστ. Εἰς τοῦτο μοὶ ἀπῆντα διὰ προφάσεων, τὰς ὁποίας εὐρίσκον ὁρθὰς καὶ δικαίας.

• Ἐπίστευσα εἰς τὴν παραφορὰν τοῦ ἔρωτός του καὶ ἐνέδωκα, διὰ μίαν ἐκ τῶν ὑπηρετῶν μου, πιστοτέρας εἰς τὰ δῶρα τοῦ δουκός. παρὰ εἰς τὸν ὄρκον, τὸν ὁποῖον εἶχε δώσει πρὸς τὸν ἀδελφόν μου.

• Τέλος, ἐν διαστήματι ὀλίγων μηνῶν, ἠννόησα ὅτι ἡμην μήτηρ, καὶ διὰ νὰ μὴ προδοθῶ προσεποιήθην τὴν ἀσθενή, κατάρθωσα δὲ νὰ με μεταφέρῃ ὁ ἀδελφός μου εἰς τὴν οἰκίαν τῆς εξαδέλφης μου ἐκείνης, τῆς ὁποίας ὁ δοῦξ εἶχε γείνει ἀναδοχος τῶν γάμων. Ἐκεῖ ἐγνώρισα εἰς τὸν δοῦκα τὴν θέσιν μου καὶ τὸν κίνδυνον, ὁ ὁποῖος μὰς ἠπεῖλει, διότι ἐφοβούμην μήπως μετ' ὀλίγον ὁ ἀδελφός μου ἀνεκάλυπτε τὸ ἀμάρτημά μου.

• Ἐπείσθη, καὶ συνεφωνήσαμεν ὅπως κατὰ τὸν ἑννατον μῆνα τὸν εἰδοποιήσω καὶ ἔλθῃ μετ' ἄλλων φίλων του νὰ με ὠδήγησῃ εἰς Φερράρην, ἐκεῖ δὲ θὰ ἐγίνετο δημοσίᾳ ὁ γάμος μας.

• Ἡ σημερινὴ νύξ ἦτο ἡ συμπεφωνημένη, καὶ αὐτὴν τὴν νύκτα, ἐνῶ τὸν περιέμενον, ἤνουςα ἐρχόμενον τὸν ἀδελφόν μου μετὰ πολλῶν ἄλλων ὀπλισμένων, ὡς ἠννόησα ἐκ τῆς κλαγγῆς τῶν ὀπλῶν.

• Ὁ φόβος, ὁ ὁποῖος με κατέλαβε, προσέκαλεσεν ἀποβολὴν, καὶ ἔφερα εἰς φῶς ὥρατον ἄρρεν. Ἡ γυνή, ἡ ὁποία ἐγνώριζε τὸ μυστικόν μου, ἐτύλιξε τὸ βρέφος διὰ σπαργάνων ἄλλων ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔφερε τὸ βρέφος, τὸ ὁποῖον ἀφήκαν εἰς τὴν θύραν σας, καὶ ἐξελθοῦσα εἰς τὴν ἐξώθυραν παρέδωκεν αὐτό, ὡς μοὶ εἶπεν, εἰς ἓνα τῶν θεραπόντων τοῦ δουκός. Ἐγὼ, ἐτοιμασθεῖσα μετ' ὀλίγον, ὅσον ἡδυνάμην

καλλίτερον, ἔφυγον τῆς οἰκίας, νομίζουσα ὅτι ὁ δοῦξ με περιέμενεν.

• Δὲν ἔπρεπε νὰ φύγω πρὶν ἔλθῃ, ἀλλ' ὁ φόβος, τὸν ὁποῖον μοὶ ἐπροξένησεν ὁ ὀπλισμένος ἐκεῖνος ὄμιλος, τοῦ ὁποῖου τὰ ξίφη ἤσθανόμην εἰς τὸν λαιμόν μου, δὲν μοὶ ἐπέτρεψε νὰ σκεφθῶ φρονιμώτερον. Ἐξαλλος, ἀναίσθητος ἐδραπέτευσα καὶ συνέβη ὅ,τι με τοὺς ἰδίους σας ὀφθαλμοὺς ἴδατε.

• Τώρα, ἂν καὶ εὐρίσκομαι ἀπομεμονωμένη τοῦ τέκνου μου καὶ τοῦ συζύγου μου, ἂν καὶ ἐπαπειλοῦμαι ὑπὸ μεγαλειτέρων κινδύνων, εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, διότι με ὠδήγησε εἰς χεῖρας ὑμῶν, παρὰ τῶν ὁποίων περιμένω ὅ,τι δύναται νὰ περιμένῃ τις ἐκ τῆς ἰσπανικῆς εὐγενείας καὶ γενναιότητος.

Ταῦτα εἰποῦσα, ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς κλίνης.

Οἱ δύο φίλοι ἔσπευσαν, νομίζοντες ὅτι εἶχε λιποθυμήσῃ, ἀλλ' εἶδον ὅτι ἔκλειε.

Ὁ δὸν Ζουὰν τότε τῇ εἶπε :

— Ἐὰν μέχρι τοῦδε, εὐγενῆς καὶ ὠραία κυρία, ὁ δὸν Ἀντώνιος καὶ ἐγὼ σὰς περιποιήθημεν μόνον διότι εἴσθε γυνή, ἤδη, ὅτε σὰς γνωρίζομεν, ἡ περιποίησις αὕτη εἶνε καθήκον ἀπαραίτητον δι' ἡμᾶς καὶ ὀφείλομεν νὰ σὰς ὑπηρετήσωμεν. Λάβετε θάρρος, ἡσυχάσατε. Πιστεύσατέ με, κυρία. Ὅ,τι συνέβη, ἴσως λάβει αἰσιον τέλος, διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτρέψῃ ν' ἀπολεσθῇ τοιαύτη καλλονὴ καὶ νὰ καταστραφῶσι τόσον ἀθῶοι σκοποί. Κατακληθῆτε, κυρία, καὶ φροντίσατε περὶ τῆς υἱείας σας· ἔχετε ἀνάγκην αὐτῆς. Ἡ θαλαμηπόλος μας θὰ προσκολληθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας, καὶ δύνασθε νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτὴν ὅπως καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς. Θὰ τηρήσῃ αὐστηρὰν σιωπὴν καὶ θὰ σὰς φανῇ χρήσιμος εἰς τὰς ἀνάγκας σας.

— Ἡ ἀνάγκη, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκομαι, ἀπεκρίθη ἡ Κορνηλία, εἶνε τοιαύτη, ὥστε θ' ἀπαιτήσῃ δυσκολώτερα πράγματα. Ἄς εἰσέλθῃ, κύριε, ὁποιοσδήποτε. Καὶ ἀφοῦ συνίστατε ὑμεῖς τὴν γυναῖκα αὐτὴν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ᾔνῃ κατὰλληλος δι' ὅ,τι ἀπ' αὐτὴν περιμένω. Ἀλλ' ὅμως, σὰς ἱκετεύω, νὰ μὴ με ἴδῃ ἄλλος, ἐκτός τῆς θαλαμηπόλου.

— Μείνατε ἡσυχῇ, ἀπεκρίθη ὁ δὸν Ἀντώνιος.

Καὶ οἱ δύο φίλοι ἐγκατέλειπον αὐτὴν ἐξελθόντες.

Ὁ δὸν Ζουὰν εἶπε τῇ θαλαμηπόλῳ νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ δωματίῳ, φέρουσα τὸ βρέφος μετὰ τῶν σπαργάνων, δι' ὧν τὸ πρῶτον εἶχε περιβάλει αὐτό.

Ἡ θαλαμηπόλος ἀπῆντησεν ὅτι τὸ βρέφος ἦν ὡς τῇ τὸ εἶχε παραδώσῃ τὸ πρῶτον. Εἰσῆλθε λοιπόν, γνωρίζουσα τι θ' ἀπεκρίνετο, ἐὰν ἠρωτᾶτο ὑπὸ τῆς κυρίας, ἣν θὰ εὕρισκεν ἐν τῷ δωματίῳ.

Βλέπουσα αὐτὴν εἰσερχομένην ἡ Κορνηλία τῇ εἶπε :

— Καλῶς ἦλθες, φίλη μου· δός μοι τὸ μικρὸν καὶ πλησίασε τὸ φῶς.

[Ἐπεται συνέχεια].

Τὰ ἐξῆς βιβλία, εὐρεσκόμενα ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖ ἡμῶν, ἀποστέλλομεν ταῖς Ἑπαρχίαις καὶ τῷ Ἐπιτερικῷ, ἐλευθερά ταχυδρομικῶν τελῶν. — Ἐπὶ προμηθεύομεν εἰς πάντα ὁποιοῦνδήποτε βιβλίον, ἀπὸ ἡ αἰτήσεως νὰ συνοδεύηται μετὰ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ.

«Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Μασσαλίας, μυθιστορ. Αἰμιλίου Ζολὰ δρ. 3. — «Ἡ Γυναίκες, τὰ Χατὰ καὶ τὸ Κρατὶ», μυθιστορία Paul de Coe μετὰφρασίς Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου δρ. — «Αἱ Ἐχθραὶ Μητέρες», μυθιστορία Camille Mendès δρ. 1.50. — «Ὁ Γιάννης», μυθιστορ. Paul de Coe μετὰφρασίς Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου δρ. 2. — «Μπουμπούλινα-Ἀρκάδιον», ἀρματα ὅπε Γ. Ἀνδρικοπούλου δρ. 3. — «Κωμὸς δῖαι» ὑπὸ Ἀγγ. Βλάχου δρ. 2. — «Ὁ Γονζάλες Κορδούβιος ἡ ἡ Γρανάδα ἀνακτηθεῖσα» μυθιστορμα δρ. 1.50. — «Ἀνθρωπος τοῦ Κόσμου», Ἀθηναϊκὴ μυθιστορία, ὑπὸ Γρ. Δ. Ξενοπούλου δρ. 2. — «Ἑλληνικαὶ Σκηναὶ» ὑπὸ Ἀγγέλου Βροφφίου, μετὰφρ. Π. Πανᾶ, δρ. 5. — «Ἡ Ναζὶς Μαρτὶν» μυθιστορία πρωτότυπον, δρ. 1.30. — «Ὁ Ἀρχὼν τοῦ Κόσμου», μυθιστορμα εἰς τόμους δρ. 8. — «Αἱ τελευταὶ αἱ ἡμέραι τῆς Παπῆς» μετὰφρασίς Γ. Κ. Ζαλακώστα ρ. 4. — «Ἐξομολόγησις ἐνὸς Ἀββᾶ» μυθιστ. δρ. 1.50. — «Τυχαιὸν Συμβάν», διήγημα πρωτότυπον, ὑπὸ Λεωνίδα Π. Κανελλοπούλου δρ. 1. — «Τὰ Δράματα τῶν Παρισίων», μυθιστορία Ponsou-De-Terrail, τόμοι ὀκτώδεσις 3 δρ. 6. — «Αἱ Φύλακες τοῦ Θεσμοῦ», μυθιστορία Ἐμμ. Γονζάλες δρ. 1.50. — «Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων», μυθιστορία Βίκτωρος Οὐγγῶ, μετὰφρασίς Ι. Καρσούσα τόμοι 2) δρ. 4. — «Ἡ Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» μυθιστορία Στεφάνου Θ. Ξένου, εἰς δύο ὀκτώδεσις τόμους δρ. 4. — «Ἐπιτομή» ἔθιμα Κωνσταντινουπόλεως, πρωτότυπον, κοινωνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Ἐπαμεινώνδους Κυριακοῦ δρ. 5. — «Βίαι τῶν Διαδόχων τοῦ Μωάμετ» ὑπὸ Οὐασιγκτῶνους Ἰρβινγγος δρ. 2. — «Τὰ Ἰουδαϊκά» ἦτοι ἀνατροπὴ τῆς θρησκείας τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν ἐθνῶν αὐτῶν, μετ' ἀποδείξεως ἐκ τῆς Ἀγίας Γραφῆς δρ. 2. — Ποιήματα Ι. Γ. Τσακασιάνου δρ. 3. Χρυσόδετα δρ. 4. — «Μαρτυρικὸν Ἀντωνιέττα», ὑπὸ Γ. Ρ. μα, τραγικὸν ἱστορικὸν μελοδράμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ μουσικοδιδασκάλου Παύλου Κούρου, μετὰφρασίς Γ. Κ. Σφήκα λ. 50. — «Οἱ Μολοὶ» ὑπὸ τῆς Σπιτζεβέργης, μυθιστορία Ἐαδ. Μαρμὲ, στεφθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δρ. 1.50. — «Ἀττικαὶ Νύκτες». Δράματα Ποιήσεως. Σ. Ν. Βασιλειάδου δρ. 2. — «Ὁ Διόβολος - Σίμων», μυθιστορία Ponsou-De-Terrail δρ. 1.50. — «Τὸ Κατηραμένον Καπελεῖον», μυθιστορμα Λουδοβίκου Νοῦρ δρ. 1.50. — «Ζεβλὰ» μυθιστορμα δρ. 5. — «Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βίου: Σέργιος Πανίνης», μυθιστορία α βραβευθὴ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δρ. 2. — «Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης τὸ Χρῆμα», μυθιστορία Εὐδ. δὲ Μοντεπὲν (τεύχη 11) δρ. 6. — «Ὁ Ἀδελφὸς Ρογῆρος», μυθιστορία Ἰουλίου Μαρῦ, (τόμοι 2) δρ. 3. — «Τὰ Ὑπερῶα τῶν Παρισίων», μυθιστορία Pierre Zaccane δρ. 4. — «Τὸ τέκνον τοῦ Ἐραστοῦ» καὶ «Ἡ ἄνυμφος μήτηρ» (τόμοι 2), μυθιστορία A. Matthieu (Arthur Arnold) δρ. 3.50. — «Τὸ φρούριον τοῦ Καρρόου» καὶ «Τὸ ἄνθος τῆς Ἀλῆς» (τόμοι 2), μυθιστορία Ι. Φ. Σμῖθ. δρ. 3.25. — «Μαθηδὼν» μυθιστορμα (μετὰ εἰκόνων) Εὐγενίου Σόη. δρ. 7. — «Ἀνταρλίνα», μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Δουμά, υἱοῦ, μετὰφρασίς Λάμπρου Ἐνυ λη. δρ. 3. — «Λέων Ἀσώνης», μυθιστορία Γεωργίας Σάνδης, μετὰφρασίς Ι. Ἰσιδ. Σκυλίση δρ. 1.50. — «Τὰ Δύο Ἀἵμα» Αἰμιλίου Ρισβούργ. δρ. 1.50. — «Ἡ Ὠρὰ τῆς Παρισίνῃ» ληπ. 60. — «Ὁ Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ», ἦτοι Σκηναὶ ἐ Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου. Ἐκδόσις δευτέρα, ἀπὸ τοῦ συγγραφέως, ἐν ᾗ προσετέθη ἐν τέλει καὶ τὸ δράμα «Ἡ καταστροφὴ τῶ Γεντιτσάρων» (τόμοι 2) δρ. 5.